

641**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 31 marca 2004 r.

w sprawie wymagań weterynaryjnych przy przeprowadzaniu badania mięsa na włośnię oraz zamrażaniu mięsa niepoddanego temu badaniu²⁾

Na podstawie art. 21 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o wymaganiach weterynaryjnych dla produktów pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. Nr 33, poz. 288) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przed umieszczeniem na rynku i przywozem świeże mięso świń zawierające mięśnie szkieletowe bada się na włośnię pod nadzorem urzędowego lekarza weterynarii.

2. Próbkę do badania pobiera się bezpośrednio po uboju i bada w laboratorium znajdującym się na terenie rzeźni, w której dokonano uboju i która spełnia wymagania określone w § 7 i w przepisach odrębnych.³⁾

3. W przypadku dostarczenia w celu przeprowadzenia badania na włośnię mięsa lub produktów mięsnych pochodzących od zwierząt, które nie zostały poddane ubojowi w rzeźni, na terenie której znajduje się laboratorium, wynik badania dotyczy wyłącznie mięsa lub produktów mięsnych dostarczonych do badania.

§ 2. 1. Badanie na włośnię przeprowadza się jedną z metod określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

2. Jeżeli wynik badania, o którym mowa w ust. 1, jest ujemny, mięso niezwłocznie znakuje się zgodnie z przepisami załącznika nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Jeżeli mięso zostało poddane mrożeniu zgodnie z jedną z metod określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia, badania na włośnię nie przeprowadza się.

2. Przeprowadzenie mrożenia, o którym mowa w ust. 1, poświadcza urzędowy lekarz weterynarii na handlowym dokumencie identyfikacyjnym lub świadectwie dołączonym do przesyłki mięsa, zgodnie z przepisami odrębnymi.⁴⁾

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 32, poz. 305).

²⁾ Przepisy przyjęte w celu wdrożenia dyrektywy Rady 77/96/EWG z dnia 21 grudnia 1976 r. w sprawie badań świeżego mięsa wieprzowego na obecność włośni (*Trichinella spiralis*) przy przywozie z państw trzecich (Dz. Urz. WE L 26, 31.01.1977, str. 67).

³⁾ Przepisy w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych przy przywozie mięsa i produktów mięsnych wdrażające postanowienia art. 4 dyrektywy Rady 72/462/EWG z dnia 12 grudnia 1972 r. w sprawie problemów zdrowotnych i inspekcji weterynaryjnej przy przywozie z państw trzecich bydła, trzody chlewnej i świeżego mięsa (Dz. Urz. WE L 302, 31.12.1972, str. 28).

⁴⁾ Przepisy w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych przy przywozie mięsa i produktów mięsnych wdrażające postanowienia art. 22 ust. 3 i art. 25 dyrektywy Rady 72/462/EWG z dnia 12 grudnia 1972 r. w sprawie problemów zdrowotnych i inspekcji weterynaryjnej przy przywozie z państw trzecich bydła, trzody chlewnej i świeżego mięsa (Dz. Urz. WE L 302, 31.12.1972, str. 28).

3. Mięso niepoddane badaniu na włośnię lub mrożeniu może być przywożone, jeżeli badanie lub mrożenie zostanie przeprowadzone podczas weterynaryjnej kontroli granicznej w granicznym posterunku kontroli, zgodnie z przepisami odrębnymi.⁵⁾

4. Mięsa przed poddaniem mrożeniu, o którym mowa w ust. 1, nie znakuje się znakiem weterynaryjnym ani znakiem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

5. Mięso nieposiadające świadectwa, o którym mowa w ust. 2, oznakowania, o którym mowa w § 2 ust. 2, albo odpowiedniej informacji w handlowym dokumencie identyfikacyjnym uważa się za mięso niepoddane badaniu na włośnię.

§ 4. Jeżeli mięso nie zostało poddane badaniu w laboratorium znajdującym się na terenie rzeźni lub zakładu rozbioru zatwierdzonych przez Komisję Europejską w państwie pochodzenia, przeprowadza się je podczas weterynaryjnej kontroli granicznej w granicznym posterunku kontroli, zgodnie z przepisami odrębnymi.⁵⁾

§ 5. Badanie na włośnię przeprowadza się dla całej tuszy, a jeżeli niemożliwe jest ustalenie, że półtusza, ćwierćtusza lub część tuszy pochodzą z tej samej tuszy, przeznaczonej do umieszczenia na rynku i przywozu, badanie na włośnię przeprowadza się dla każdej półtuszy, ćwierćtuszy lub części tuszy.

⁵⁾ Przepisy w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych przy przywozie mięsa i produktów mięsnych wdrażające postanowienia art. 24 ust. 2 i art. 27 ust. 1 lit. b dyrektywy Rady 72/462/EWG z dnia 12 grudnia 1972 r. w sprawie problemów zdrowotnych i inspekcji weterynaryjnej przy przywozie z państw trzecich bydła, trzody chlewnej i świeżego mięsa (Dz. Urz. WE L 302, 31.12.1972, str. 28).

§ 6. 1. Mięso koni, nutrii, dzików oraz niedźwiedzi bada się metodą wytrawiania.

2. Dopuszcza się badanie metodą trychinoskopową mięsa dzików i nutrii, w przypadku pojedynczych sztuk zwierząt, jeżeli są przeznaczone na potrzeby własne myśliwego lub hodowcy.

3. Mięso koni powinno dodatkowo spełniać wymagania określone w przepisach odrębnych.⁶⁾

§ 7. 1. Badanie na włośnię mięsa przeznaczonego do handlu przeprowadza się w rzeźni spełniającej wymagania dla sprzętu i pomieszczeń przeznaczonych do przeprowadzania badania, które są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia oraz w przepisach odrębnych.³⁾

2. Zamrażanie mięsa przeprowadza się w zakładach spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych.³⁾

§ 8. Dopuszcza się badanie mięsa nieprzeznaczonego do handlu w laboratorium znajdującym się na terenie rzeźni zakwalifikowanej na rynek krajowy.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *W. Olejniczak*

⁶⁾ Decyzja Komisji 95/231/WE z dnia 20 czerwca 1995 r. w sprawie środków ochrony przed włośnicą (Dz. Urz. WE L 154, 05.07.1995, str. 21).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2004 r. (poz. 641)

Załącznik nr 1**METODY PRZEPROWADZANIA BADANIA NA WŁOŚNIE****I. Metoda trychinoskopowa****1. Sprzęt i odczynniki:**

- 1) trychinoskop o powiększeniu 50 x i 80—100 x;
- 2) kompresor składający się z dwóch płytek szklanych, z których jedna jest podzielona na równe obszary;
- 3) małe zakrzywione nożyczki;
- 4) mała pinceta, nóż do wycinania próbek;
- 5) małe ponumerowane pojemniki do oddzielnego przechowywania próbek;
- 6) zakraplacz;
- 7) 250 ml kwasu octowego i 250 ml roztworu wodorotlenku potasu do rozjaśniania zwapnień lub zmiękczenia suszonego mięsa.

2. Pobieranie próbek:

- 1) w przypadku całych tusz pobiera się przynajmniej jedną próbkę o wielkości orzecha laskowego z obu odnóg przepony na odcinku przejścia części mięśniowej w ścięgnistą;
- 2) jeżeli jest tylko jedna odnoga przepony, pobiera się jedną próbkę o wielkości dwóch orzechów laskowych;
- 3) w przypadku braku obu odnóg przepony pobiera się dwie próbki o przybliżonej wielkości orzecha laskowego z części żebrowej lub mostkowej przepony lub też z mięśni okołojęzykowych, żuchwowych lub brzusznych;
- 4) w przypadku części tuszy pobiera się z każdej części z różnych miejsc, w miarę możliwości położonych w okolicy kości i ścięgien, trzy próbki mięśni szkieletowych zawierające małą ilość tłuszczu, o wielkości orzecha laskowego.

3. Badanie:

- 1) jeżeli są obie odnogi przepony, z każdej odnogi wycina się po 7 skrawków o wielkości ziarna owsa — łącznie 14 skrawków, a jeżeli jest jedna odnoga przepony, wycina się z niej 14 skrawków z różnych miejsc;
- 2) jeżeli, w przypadku całych tusz, próbki pobiera się z części żebrowej lub mostkowej przepony, mięśni okołojęzykowych, żuchwowych lub mięśni brzusznych, wycina się 14 skrawków o wielkości ziarna owsa z każdej próbki, łącznie 28;
- 3) skrawki ściska się między płytkami szklanymi w taki sposób, aby można było przez przygotowany diapozytyw odczytać normalny druk;

- 4) jeżeli mięso próbek do badania jest suche i stare, preparaty zmięcza się w mieszance o składzie jedna część roztworu wodorotlenku potasu i dwie części wody przez 10 do 20 minut przed rozpoczęciem badania;
- 5) z każdej próbki pobranej z części tuszy (elementu mięsnego) wycina się po 8 skrawków o wielkości ziarna owsa, łącznie 24 skrawki;
- 6) jeżeli uzyskane wyniki badania nie są jednoznaczne, badanie kontynuuje się na większej liczbie próbek za pomocą większych powiększeń lub pod mikroskopem, lub metodą wytrawiania;
- 7) badanie przeprowadza się przy powiększeniu 30—40 x, w czasie nie krótszym niż 5 minut, przy czym w przypadku próbek zastępczych, pobranych z części żebrowej lub mostkowej przepony, mięśni okołojęzykowych, żuchwowych lub mięśni brzusznych przeprowadza się je przez przynajmniej 10 minut; minimalny czas ustalony na badanie nie zawiera czasu koniecznego do pobierania próbek i przygotowywania preparatów;
- 8) badający nie powinien sprawdzić więcej niż 840 skrawków dziennie; w wyjątkowych przypadkach dopuszcza się zbadanie do 1 050 skrawków dziennie, przy czym zaleca się stosowanie krótkich przerw podczas dnia roboczego w celu uniknięcia zmęczenia i jego konsekwencji.

II. Metoda wytrawiania**1. Sprzęt i materiał:**

- 1) nóż do pobierania próbek;
- 2) małe ponumerowane pojemniki z zamknięciem, do przechowywania próbek, w razie konieczności do powtórzenia badania;
- 3) ciepłarka;
- 4) 2—3 l rozdzielacz szklany ze statywem, gumowy przewód łączący, klamry do mocowania przewodu łączącego;
- 5) sito plastikowe (o średnicy około 18 cm i o średnicy otworów około 1 mm);
- 6) gaza;
- 7) mała stożkowa kolba ze szczelnym zamknięciem;
- 8) płytka szklana;
- 9) rozdrabniacz mięsa;
- 10) stereomikroskop (powiększenie 15—40 x) z odpowiednim źródłem światła;

11) płyn wytrawiający sporządzony w następujący sposób: 10 g pepsyny (1 200 u/g; 80 u/g FIP), 5 ml HCl (przynajmniej 37 %), dopełniony do objętości 1 l wodą.

2. Pobieranie próbek:

- 1) w przypadku całych tusz pobiera się próbkę o wadze co najmniej 20 g z odnogi przepony w miejscu jej przejścia w część ścięgniastą;
- 2) w przypadku braku odnóg przepony pobiera się próbki o wadze co najmniej 20 g z części żebrowej lub mostkowej przepony, z mięśni okołojęzykowych, mięśni żuchwowych lub z mięśni brzusznych;
- 3) w przypadku części tuszy pobiera się próbkę o wadze co najmniej 20 g z mięśni szkieletowych, jeżeli to możliwe bez tłuszczu, z miejsc położonych blisko kości lub ścięgien;
- 4) w przypadku mięsa końskiego pobiera się próbki o wadze co najmniej 10 g z mięśni okołojęzykowych lub żuchwowych, w przypadku braku mięśni okołojęzykowych i mięśni żuchwowych próbkę tej samej wielkości pobiera się z odnogi przepony przy jej przejściu w część ścięgniastą, bez tkanki łącznej i tłuszczu.

3. Badanie:

- 1) dla badania łącznej próbki mięsa z 10 świń przygotowuje się po 10 g z każdej pojedynczej próbki 20 g, a pozostałe 10 g zatrzymuje się na wypadek, gdyby dodatkowe badanie pojedynczej próbki okazało się konieczne;
- 2) 10 próbek, każda o wadze 10 g, łączy się w jedną próbkę, którą się rozdrabnia w rozdrabniaczu mięsa (z otworami średnicy 2 mm) i rozmieszcza się luźno na sicie wyścielonym warstwą gazy, które następnie umieszcza się na lejku nałożonym na rozdzielacz połączony przewodem gumowym z małą stożkową kolbą, rozdzielacz napełnia się po krawędzi płynem wytrawiającym do momentu, w którym materiał badany nie zostanie przykryty; proporcje materiału poddanego badaniu do płynu wytrawiającego wynoszą w przybliżeniu 1:20 do 1:30;
- 3) po 18—20 godzinach inkubacji w temperaturze 37—39 °C odłącza się stożkową kolbę, po czym, po ostrożnym odciągnięciu supernatantu, osad znajdujący się w końcówce kolby ostrożnie przenosi się na płytkę, a następnie bada na obecność włośni za pomocą stereomikroskopu o powiększeniu 20—40 x;
- 4) w przypadku dodatniego lub wątpliwego wyniku próbki łącznej bada się pozostałe pojedyncze próbki, każdą z osobna po dodaniu do nich dalszych 20 g próbek z mięsa każdej świni, lub w wypadku części tusz, po dodaniu 20 g próbki z mięsa każdej części, pobranej zgodnie z ust. 2;
- 5) w przypadku dodatniego lub wątpliwego wyniku próbki mięsa końskiego bada się kolejną próbkę o wadze 10 g, pobraną zgodnie z ust. 2.

III. Metoda wytrawiania prób zbiorczych

1. Sprzęt i odczynniki:

- 1) nóż i pinceta do pobierania próbek;
- 2) rozdrabniacz mięsa z otworami o średnicy od 2 do 3 mm;
- 3) 3 l kolba Erlenmeyera z korkiem gumowym lub bawełniano-wetnianym;
- 4) rozdzielacz stożkowy oddzielający o pojemności 2.000 ml;
- 5) statyw o długości około 28 cm z 80 cm korpusem;
- 6) pierścień o średnicy od około 10 do 11 cm przytworzony do statywu;
- 7) uchwyt z płaskimi zaciskami (23 x 40 mm), przytworzony do statywu z podwójną złączką;
- 8) sito (o oczkach 177 mikronów) o zewnętrznej średnicy 11 cm z siatką mosiężną lub ze stali nierdzewnej;
- 9) plastikowy lejek z wewnętrzną średnicą nie mniejszą niż 12 cm;
- 10) stereomikroskop (powiększenie 15—40 x) z odpowiednim źródłem światła lub trychinoskop ze stołem poziomym;
- 11) w przypadku stosowania trychinoskopu: rynienka do liczenia larw o pojemności około 60—65 cm³, wykonana z akrylowych płytek o grubości 3 mm w ten sposób, że podzielone na pola dno rynienki ma wymiary 180 x 40 mm; boki mają wymiary 230 x 20 mm, a szczyty 40 x 20 mm; dno i szczyty rynienki umieszcza się pomiędzy jej bokami, co tworzy dwa uchwyty na końcach; dno rynienki powinno być podwyższone 7—9 mm od podstawy ramy utworzonej przez boki i szczyty; części rynienki zespala się klejem odpowiednim dla zastosowanego tworzywa;
- 12) płytki Petriego o średnicy 9 cm, w przypadku używania stereomikroskopu, podzielone od spodu na pola badań 10 x 10 mm;
- 13) kalibrowane 100 ml szklane cylindry;
- 14) kilka 10 l zbiorników do dekontaminacji na przykład formaliną sprzętu i do pozostałego płynu wytrawiającego w wypadku wyniku dodatniego;
- 15) kwas solny o stężeniu 37 %;
- 16) pepsyna o mocy 1:10 000 NF (Narodowy Receptariusz USA) odpowiadającej 1:12 500 BP (Farmakopea Brytyjska) lub 2.000 FIP (Międzynarodowa Federacja Farmacji);
- 17) tace odpowiednie do zgromadzenia 50 prób po około 2 g każda;
- 18) waga o dokładności do 0,1 g.

2. Pobieranie próbek:

- 1) w przypadku całych tusz pobiera się próbkę o wadze około 2 g z odnóg przepony w przejściu w część ścięgniastą;

- 2) w przypadku braku odnóg przepony pobiera się próbkę o wadze około 2 g z części żebrowej lub mostkowej przepony, z mięśni okołojęzykowych lub żuchwowych lub z mięśni brzusznych;
- 3) w przypadku kawałków mięsa pobiera się próbkę o wadze około 2 g z mięśni szkieletowych, o możliwie najmniejszej zawartości tłuszczu, w miarę możliwości z miejsca w pobliżu kości lub ścięgien;
- 4) w przypadku mięsa końskiego pobiera się próbkę o wadze około 5 g z mięśni okołojęzykowych lub żuchwowych, w przypadku braku mięśni okołojęzykowych i mięśni żuchwowych próbkę tej samej wielkości pobiera się z odnogi przepony przy jej przejściu w część ścięgniastą, bez tkanki łącznej i tłuszczu, z zastrzeżeniem, że dla każdego wytrawiania łączna waga badanych próbek nie może przekroczyć 100 g w metodach III—VI oraz 35 g w metodzie VII.

3. Badanie:

1) tworzenie próby zbiorczej ze 100 próbek:

- a) próbkę o wadze około 1 g pobiera się z każdej z pojedynczych próbek pobranych z mięsa 100 świń, a następnie umieszcza się je w rozdrabniaczu mięsa,
- b) rozdrobnione mięso umieszcza się w 3 l kolbie Erlenmeyera razem z 7 g pepsyny, 2 l wody podgrzanej do temperatury 40—41 °C i 25 ml stężonego kwasu solnego, a następnie wstrząsa się tą mieszanką w celu rozpuszczenia pepsyny; zasadowość roztworu powinna wynosić 1,5—2,0 pH,
- c) dla ułatwienia wytrawiania kolbę Erlenmeyera umieszcza się w cieplarni o temperaturze 40—41 °C na około 4 godziny; w tym czasie kolbę regularnie wstrząsa się co najmniej 2 razy na godzinę,
- d) roztwór po wytrawieniu przefiltrowuje się przez sito do rozdzielacza stożkowego o pojemności 2 l i pozostawia w statywie przynajmniej przez godzinę,
- e) uzyskany płyn o objętości około 45 ml przelewa się do kalibrowanego cylindra, a następnie rozdziela się na trzy płytki Petriego, po 15 ml na każdą płytkę, której dno jest podzielone na kwadraty 10 x 10 mm,
- f) każdą płytkę Petriego bada się przez minutę na obecność larw pod stereomikroskopem,
- g) przy stosowaniu rynienek do liczenia larw uzyskany płyn o objętości całkowitej około 45 ml równo rozdziela się na dwie rynienki i bada się pod trychinoskopem; płyn bada się niezwłocznie, w żadnym przypadku badania nie można odkładać na dzień następujący,
- h) jeżeli płyn jest mętny lub nie został zbadany w czasie 30 minut od jego uzyskania, oczyszcza się go w następujący sposób:

— 45 ml pozyskanego płynu przelewa się do kalibrowanego cylindra i pozostawia na 10 minut,

— po upływie tego czasu poprzez zassanie odejmuje się 30 ml supernatantu, a pozostałe 15 ml uzupełnia się do 45 ml wodą,

— po upływie kolejnych 10 minut ponownie 30 ml supernatantu usuwa się, a pozostałe 15 ml przelewa się na płytkę Petriego lub na rynienkę do liczenia larw;

i) kalibrowany cylinder optukuje się 10 ml wody, a następnie dodaje się ją do próbki na płytce Petriego lub do rynienki do liczenia larw;

2) tworzenie próby zbiorczej z mniej niż 100 próbek:

a) jeżeli jest 15 lub mniej niż 15 pojedynczych próbek, mogą być one dodane do próby zbiorczej ze 100 próbek i bada się je razem,

b) jeżeli bada się więcej niż 15, a mniej niż 100 próbek, objętość płynu wytrawiającego zmniejsza się proporcjonalnie;

3) w przypadku dodatniego lub wątpliwego wyniku badania próby zbiorczej:

a) dalsze 20 g próbki pobiera się od każdej świni, zgodnie z ust. 2,

b) 20 g próbki od 5 świń łączy się i bada metodą określoną w pkt 1 i 2,

c) próbki z 20 grup świń po 5 świń każda bada się w sposób określony w lit. a i b,

d) jeżeli w próbie zbiorczej od 5 świń wykryto włośnię, pobiera się próbki o wadze 20 g, zgodnie z ust. 2, od każdej ze świń i bada oddzielnie,

e) w przypadku dodatniego lub wątpliwego wyniku próby zbiorczej mięsa końskiego bada się kolejną próbkę o wadze 10 g, pobraną zgodnie z ust. 2.

IV. Metoda mechanicznie wspomaganego wytrawiania próby zbiorczej (technika sedymentacji)

1. Sprzęt i odczynniki:

- 1) nóż lub nożyczki;
- 2) tace z ponumerowanymi polami na 50 prób mięsa, po 2 g każda;
- 3) stomacher 3 500 thermomodel;
- 4) plastikowe torebki do stomachera;
- 5) stożkowe rozdzielacze o pojemności 2 l zaopatrzone w teflonowe zatyczki;
- 6) statywy, pierścienie, zaciski;
- 7) sito o otworach 177 mikronów, średnicy zewnętrznej 11 cm i siatce ze stali nierdzewnej;
- 8) lejki o wewnętrznej średnicy nie mniejszej niż 12 cm do stabilizacji sit;
- 9) szklane, kalibrowane cylindry o pojemności 100 ml;
- 10) rozdzielacz o pojemności 25 ml;
- 11) zlewki o pojemności 3 l;

- 12) tyżka lub szklany pręt do mieszania roztworu w zlewce;
- 13) plastikowe: strzykawka i wężyk do odsysania;
- 14) miarka o pojemności 6 g;
- 15) termometr o dokładności 0,5 °C i o zakresie od 1 do 100 °C;
- 16) elektryczny potrząsacz z odejmowaną głowicą (wibrator);
- 17) minutnik pracujący w przedziałach 1 minuty;
- 18) trychinoskop ze stołem poziomym lub stereomikroskop z odpowiednim źródłem światła;
- 19) rygienka do liczenia larw wykonana w sposób określony w części III ust. 1 pkt 11, jeżeli stosowany jest trychinoskop;
- 20) płytki Petriego o średnicy 9 cm podzielone od spodu na pola badań o wymiarach 10 x 10 mm, w przypadku stosowania stereomikroskopu;
- 21) 17,5 % roztwór kwasu solnego;
- 22) pepsyna odpowiadająca wymaganiom określonym w części III ust. 1 pkt 16;
- 23) 10 l pojemniki do dekontaminacji formaliną sprzętu i pozostałego płynu wytrawiającego w przypadku wyniku dodatniego;
- 24) waga o dokładności do 0,1 g.

2. Próbkę pobiera się w sposób określony w metodzie III w ust. 2, z tym że próbek nie pobiera się z mięśni okołojęzycznych.

3. Badanie:

1) sposób wytrawiania:

a) próba zbiorcza ze 100 próbek:

- stomacher powinien być zaopatrzony w podwójną plastikową torebkę i urządzenie do utrzymania temperatury 40—41 °C,
- 1,5 l wody podgrzanej do temperatury 32—35 °C przelewa się do wewnętrznej torebki plastikowej i następnie wodę podgrzewa się do temperatury 40—41 °C,
- 25 ml 17,5 % kwasu solnego dodaje się do wody w stomacherze,
- następnie dodaje się 100 próbek o wadze 1 g każda (o temperaturze 25-30 °C), z każdej indywidualnej próby pobranej zgodnie z ust. 2,
- na końcu dodaje się 6 g pepsyny, należy ściśle przestrzegać wskazanego porządku dodawania w celu zapobieżenia rozkładowi pepsyny,
- zawartość stomachera odstawia się na 25 minut,
- następnie torebkę wyjmuje się ze stomachera, a płyn wytrawiający filtruje się przez sito do 3 l zlewki,

— plastikową torebkę przepłukuje się 100 ml wody, a następnie przez sito przelewa się ją do filtratu w zlewce,

— jeżeli jest mniej niż 15 pojedynczych próbek, mogą być one dodane do próby zbiorczej złożonej ze 100 próbek i badane razem,

b) próba zbiorcza złożona z mniej niż 100 próbek:

— stomacher powinien być zaopatrzony w podwójną plastikową torebkę i urządzenie do utrzymania temperatury 40—41 °C,

— płyn wytrawiający sporządza się przez wymieszanie około 1,5 l wody, 25 ml 17,5 % kwasu solnego i 6 g pepsyny przy zachowaniu temperatury 40—41 °C, należy ściśle przestrzegać wskazanego porządku dodawania w celu zapobieżenia rozkładowi pepsyny,

— z płynu wytrawiającego odmierza się 15 ml na 1 g próbki i tę ilość płynu z próbkami 1 g o temperaturze 25—30 °C, pobranymi z każdej indywidualnej próby zgodnie z ust. 2, przenosi się do dwóch wewnętrznych plastikowych torebek,

— wodę o temperaturze 41 °C przelewa się do zewnętrznej torebki, tak aby całkowita objętość w obu torebkach wynosiła 1,5 l,

— zawartość stomachera odstawia się na 25 minut,

— następnie torebkę wyjmuje się ze stomachera, a płyn wytrawiający filtruje się przez sito do 3 l zlewki,

— plastikową torebkę przepłukuje się w 100 ml wody, którą następnie przelewa się przez sito do filtratu w zlewce;

2) oddzielanie larw metodą sedymentacji:

a) lód o wadze 300—400 g w płatkach, łuskach lub pokruszony dodaje się do płynu wytrawiającego, doprowadzając jego objętość do około 2 l, a następnie płyn ten miesza się do rozpuszczenia lodu, przy czym w przypadku mniejszej próby zbiorczej, określonej w pkt 1 lit. b, ilość lodu odpowiednio zmniejsza się,

b) wychłodzony płyn wytrawiający przenosi się do 2 l rozdzielacza, wyposażonego w wibrator z dodatkowym zaciskiem,

c) sedymentacja trwa 30 minut, przy czym wirowanie odbywa się w sposób przerywany, tj. minuta wirowania i minuta przerwy,

d) po 30 minutach wirowania 60 ml sedymentu przenosi się niezwłocznie do 100 ml kalibrowanego cylindra, po użyciu rozdzielacz przemywa się roztworem czyszczącym,

e) 60 ml sedymentu odstawia się na co najmniej 10 minut, a następnie supernatant odsysa się, pozostawiając 15 ml do badania na obecność larw,

f) do odsysania stosuje się plastikową strzykawkę połączoną z plastikowym przewodem, długość

przewodu powinna być taka, aby w kalibrowanym cylindrze pozostawało 15 ml, gdy stopka strzykawki spoczywa na krawędzi cylindra,

- g) pozostałe 15 ml przelewa się do rynienki do liczenia larw lub dwu płytek Petriego i bada się pod trychinoskopem lub stereomikroskopem,
 - h) płyn wytrawiający bada się niezwłocznie, w żadnym przypadku badania nie można odkładać na dzień następny,
 - i) jeżeli płyn wytrawiający jest mętny lub nie został zbadany w czasie 30 minut, po jego sporządzeniu oczyszcza się go w następujący sposób:
 - 60 ml próbkę końcową przelewa się do kalibrowanego cylindra i pozostawia na 10 minut,
 - po upływie 10 minut odsysa się 45 ml supernatantu, a pozostałe 15 ml uzupełnia się wodą do objętości 45 ml,
 - po upływie następnych 10 minut odsysa się 30 ml supernatantu, a pozostałe 15 ml przelewa się na płytkę Petriego lub rynienkę do liczenia larw,
 - j) kalibrowany cylinder przepłukuje się 10 ml wody, którą następnie dodaje się do rynienki lub płytki Petriego;
- 3) w przypadku wyników dodatnich lub wątpliwych postępuje się w sposób określony w części III ust. 3 pkt 3.

V. Metoda mechanicznie wspomaganego wytrawiania próbek zbiorczej (technika izolacji filtrowej)

1. Oprócz sprzętu i odczynników wymienionych w części IV ust. 1 używa się:

- 1) 1 l rozdzielacza (Gelman) wyposażonego w uchwyt filtru (średnica 45 mm);
- 2) płytek filtrów o średnicy 45 mm każda składających się z okrągłej siatki ze stali nierdzewnej z oczkami o średnicy 35 mikronów;
- 3) dwóch pierścieni wykonanych z gumy o grubości 1 mm, o średnicy zewnętrznej 45 mm i wewnętrznej 38 mm, z umieszczoną pomiędzy nimi okrągłą siatką, umocowaną do nich dwuskładnikowym klejem odpowiednim dla tych materiałów;
- 4) kolby Erlenmeyera o pojemności 3 l zaopatrzonej w boczny wąż do odsysania;
- 5) pompy filtrującej;
- 6) plastikowych torebek o pojemności co najmniej 80 ml każda;
- 7) sprzętu do zgrzewania torebek;
- 8) renniny o mocy 1:1 500 000 jednostek Soxleta na 1 g.

2. Próbkę pobiera się w sposób określony w metodzie IV ust. 2.

3. Badanie:

- 1) do wytrawiania stosuje się metodę określoną w części IV ust. 3 pkt 1;
- 2) oddzielanie larw przez filtrowanie:
 - a) lód o wadze 300—400 g w płatkach, łuskach lub pokruszony dodaje się do płynu wytrawiającego, doprowadzając jego objętość do 2 l, przy czym w przypadku mniejszej próby zbiorczej ilość lodu odpowiednio zmniejsza się,
 - b) płyn wytrawiający miesza się do czasu rozpuszczenia lodu,
 - c) następnie płyn ten pozostawia się co najmniej na 3 minuty,
 - d) rozdzielacz (Gelman) zaopatrzony w uchwyt i płytkę filtrującą umieszcza się w kolbie Erlenmeyera połączonej z pompą filtrującą,
 - e) płyn wytrawiający przelewa się do rozdzielacza (Gelman), a następnie filtruje; pod koniec filtrowania przechodzenie płynu wytrawiającego przez płytkę filtrującą może być wspomagane zasysaniem z pompy filtrującej, przy czym zasysanie przerywa się, zanim filtr stanie się suchy, tj. kiedy 2 do 5 ml płynu pozostaje w rozdzielaczu,
 - f) po zakończeniu filtrowania płynu wytrawiającego płytkę filtrującą wyjmuje się i umieszcza się w torebce o pojemności 80 ml razem z 15-20 ml roztworu renniny, który sporządza się przez dodanie 2 g renniny do 100 ml wody; płytki filtrujące nie mogą być używane, jeśli nie są zupełnie czyste, nie dopuszcza się do wyschnięcia nieoczyszczonych płytek filtrujących, oczyszcza się je przez pozostawienie w roztworze renniny na noc; przed użyciem filtry myje się w świeżym roztworze renniny z użyciem stomachera,
 - g) torebkę plastikową zgrzewa się dwukrotnie i umieszcza w stomacherze pomiędzy wewnętrzną i zewnętrzną torebką,
 - h) stomacher pozostawia się na 3 minuty niezależnie od tego, czy pracuje na pełnej, czy niepełnej próbie zbiorczej,
 - i) po 3 minutach torebkę plastikową z płytką filtrującą i roztworem renniny wyjmuje się ze stomachera i otwiera nożyczkami, płyn przelewa się do rynienki do liczenia larw lub na płytkę Petriego, a torebkę przepłukuje się 5—10 ml wody, którą przelewa się do rynienki do badania pod trychinoskopem lub na płytkę Petriego do badania pod stereomikroskopem,
 - j) płyn bada się niezwłocznie, badania nie odkłada się na dzień następny;
- 3) w przypadku dodatnich lub wątpliwych wyników postępuje się w sposób określony w części III ust. 3 pkt 3.

VI. Metoda wytrawiania próby zbiorczej z zastosowaniem metody magnetycznego mieszania

1. Sprzęt i odczynniki:

- 1) nóż i pinceta do sporządzania próbek;
- 2) tace z oznaczonymi 50 polami do przetrzymywania próbek o wadze 2 g każda;
- 3) rozdrabniacz mięśni;
- 4) mieszadła magnetyczne, z płytką grzewczą o temperaturze regulowanej termostatem i pokrytymi teflonem prętami mieszającymi, o długości około 5 cm;
- 5) rozdzielacze stożkowe o pojemności 2 l;
- 6) statywy, pierścienie, uchwyty;
- 7) sito o siatce ze stali nierdzewnej z oczkami 177 mikronów o średnicy zewnętrznej 11 cm;
- 8) lejki o średnicy wewnętrznej nie mniejszej niż 12 cm, do umieszczenia sit;
- 9) zlewka o pojemności 3 l;
- 10) kalibrowane cylindry o pojemności około 50 ml lub cylindry wirówkowe;
- 11) trychinoskop z poziomym pulpitem lub stereomikroskop z odpowiednim źródłem światła;
- 12) rynienka do liczenia larw, wykonana w sposób określony w części III ust. 1 pkt 11, jeżeli stosowany jest trychinoskop;
- 13) płytki Petriego o średnicy 9 cm, podzielone od spodu na pola badań 10 x 10 mm, jeżeli stosowany jest stereomikroskop;
- 14) folia aluminiowa;
- 15) kwas solny 25 %;
- 16) pepsyna odpowiadająca wymaganiom określonym w części III ust. 1 pkt 16;
- 17) woda podgrzana do temperatury 46—48 °C;
- 18) 10 l pojemniki do dekontaminacji, na przykład formaliną sprzętu i pozostałego płynu wytrawiającego, w przypadku wyniku dodatniego;
- 19) waga z dokładnością do 0,1 g.

2. Próbkę pobiera się w sposób określony w metodzie IV ust. 2.

3. Badanie:

1) tworzenie próby zbiorczej ze 100 próbek:

- a) z pojedynczych 100 próbek pobiera się próbki o wielkości 1 g, rozdrabnia się je w rozdrabniaczu, rozdrabniacz używany jest od trzech do czterech razy, przez około sekundę za każdym razem,
- b) rozdrobnione mięso przenosi się do 3 l zlewki, dodaje się 10 g pepsyny, 2 l wody podgrzanej

do temperatury 46—48 °C oraz 16 ml kwasu solnego,

- c) w celu oddzielenia przyczepionych skrawków mięśni wkładkę mieszającą rozdrabniacza niezwłocznie wielokrotnie zanurza się w zlewce z płynem wytrawiającym,
 - d) pręcik mieszający umieszcza się w zlewce, którą przykrywa się folią aluminiową,
 - e) po umieszczeniu zlewki na podgrzanej płytce grzewczej mieszadła magnetycznego rozpoczyna się proces mieszania; przed jego rozpoczęciem sprawdza się, czy mieszadło utrzymuje stałą temperaturę 44—46 °C oraz uzyskuje maksymalne wirowanie płynu,
 - f) płyn wytrawiający miesza się 30 minut, po czym wyłącza się mieszadło, a płyn przelewa się przez sito do rozdzielacza sedymentacyjnego,
 - g) płyn w rozdzielaczu odstawia się na 30 minut,
 - h) po 30 minutach płyn z osadem w ilości 40 ml szybko przelewa się do kalibrowanego cylindra lub cylindra wirówki,
 - i) próbkę 40 ml pozostawia się na 10 minut, a następnie odsysa się 30 ml supernatantu, pozostawiając 10 ml,
 - j) pozostałe 10 ml osadu przelewa się do rynienki lub płytki Petriego,
 - k) następnie cylinder przepłukuje się 10 ml wody, którą dodaje się do rynienki lub płytki Petriego, i niezwłocznie bada się pod trychinoskopem lub stereomikroskopem, badania nie odkłada się na dzień następny,
 - l) jeżeli badanie nie zostało przeprowadzone w czasie 30 minut, supernatant oczyszcza się w sposób następujący:
 - końcową próbkę 40 ml przelewa się do kalibrowanego cylindra i pozostawia na 10 minut,
 - 30 ml supernatantu usuwa się, pozostawiając 10 ml, który uzupełnia się wodą do 40 ml,
 - po upływie kolejnych 10 minut 30 ml supernatantu odsysa się, pozostawiając 10 ml do badania na płytce Petriego lub rynience,
 - cylinder przepłukuje się 10 ml wody, którą dodaje się do płytki Petriego lub rynienki i poddaje badaniu;
 - m) jeżeli osad w czasie badania jest mętny, próbkę przelewa się do kalibrowanego cylindra, uzupełnia się do 40 ml wodą, następnie postępuje się w sposób określony w lit. k;
- #### 2) próba zbiorcza składająca się z mniej niż 100 próbek:
- a) w razie potrzeby nie więcej niż 15 próbek 1 g dodaje się do próby zbiorczej złożonej ze 100 próbek i bada się razem, zgodnie z pkt 1,
 - b) więcej niż 15 próbek bada się jako oddzielną próbkę zbiorczą,

c) dla prób złożonych z nie więcej niż 50 próbek, objętość płynu wytrawiającego może być zredukowana się do 1 l;

3) w przypadku dodatnich lub wątpliwych wyników postępuje się w sposób określony w części III ust. 3 pkt 3.

VII. Metoda automatycznego wytrawiania próby zbiorczej o wadze nie większej niż 35 g

1. Sprzęt i odczynniki:

- 1) nóż lub nożyczki do pobierania próbek;
- 2) tace z oznaczonymi 50 polami do przetrzymywania próbek o wadze 2 g każda;
- 3) mieszarka Trichomatic z wkładem filtracyjnym;
- 4) roztwór kwasu solnego 8,5 % ± 0,5 wagowo;
- 5) przezroczyste poliwęglanowe filtry membranowe o średnicy 50 mm i wielkości porów 14 mikronów;
- 6) pepsyna odpowiadająca wymaganiom określonym w części III ust. 1 pkt 16;
- 7) waga o dokładności do 0,1 g;
- 8) pinceta z płaskimi końcówkami;
- 9) kilka szkiełek podstawowych o długości boku przynajmniej 5 cm lub kilka płytek Petriego o średnicy przynajmniej 6 cm, podzielonych od spodu na pola 10 x 10 mm, jeżeli stosowany jest stereomikroskop;
- 10) stereomikroskop z transmisją światła (powiększenie 15—60 x) lub trychinoskop ze stołem poziomym;
- 11) pojemnik do zlewania niepotrzebnych płynów;
- 12) 10 l pojemniki do dekontaminacji, np. formaliną sprzętu i pozostałego płynu wytrawiającego, w przypadku wyniku dodatniego.

2. Próbki pobiera się w sposób określony w metodzie IV ust. 2.

3. Badanie:

1) sposób wytrawiania:

- a) przygotować mieszarkę z wkładem filtracyjnym poprzez podłączenie rurki odpływowej i umieszczenie jej końcówki w pojemniku na zlewki,
- b) w momencie włączenia mieszarki rozpocznie się podgrzewanie,
- c) przed rozpoczęciem pracy należy otworzyć i zamknąć dolny zawór umieszczony pod komorą reakcji,
- d) dodać nie więcej niż 35 próbek, każda o wadze około 1 g, o temperaturze 25—30 °C, z każdej indywidualnej próbki pobranej zgodnie z ust. 2, upewnić się, że zostały usunięte większe kawałki ścięgien, aby nie nastąpiło zatkanie filtra membranowego,

e) napełnić komorę płynów podłączoną do mieszarki aż do krawędzi (po brzegi) wodą (około 400 ml),

f) dodać około 30 ml 8,5 % kwasu solnego do mniejszej, sąsiedniej komory płynów; należy ściśle przestrzegać porządku dodawania w celu uniknięcia rozkładu pepsyny,

g) umieścić filtr membranowy pod filtrem wstępnym w pojemniku na filtr we wkładzie filtrowym,

h) dodać 7 g pepsyny,

i) zamknąć pokrywy komór reakcji i płynów,

j) wybrać czas wytrawiania, krótki okres wytrawiania (5 minut) dla świń poddanych ubojowi w odpowiednim wieku i dłuższy czas wytrawiania (8 minut) dla innych próbek,

k) wcisnąć przycisk start, aby rozpocząć automatyczne dozowanie, a następnie wytrawianie i filtrację, po około 10—13 minutach proces jest zakończony i następuje automatyczne wyłączenie,

l) otworzyć pokrywę komory reakcji upewniwszy się, że jest pusta; jeśli na dnie komory widać pozostałości piany lub płynu wytrawiającego, zastosować procedurę opisaną w pkt 5;

2) oddzielanie larw:

- a) zdjąć pojemnik na filtr i przenieść filtr membranowy na szkiełko podstawowe lub płytkę Petriego,
- b) filtr membranowy zbadać pod mikroskopem lub trychinoskopem;

3) oczyszczanie sprzętu:

a) w przypadku wyniku dodatniego napełnić komorę reakcji mieszarki w 2/3 objętości wrzącą wodą, do podłączonej komory płynów wlewać bieżącą wodę, aż do przykrycia dolnego czujnika, program oczyszczania włączy się automatycznie, odkazić pojemnik na filtr i pozostały sprzęt np. formaliną,

b) po całym dniu pracy napełnić komorę płynów mieszarki wodą i włączyć standardowy program;

4) użycie filtrów membranowych:

Każdy poliwęglanowy filtr membranowy może być użyty nie więcej niż 5 razy, każdy filtr powinien zostać odwrócony po każdym użyciu, dodatkowo należy sprawdzić, czy nie nastąpiło uszkodzenie filtra, co czyniłoby go niewłaściwym do dalszego użytku;

5) metoda wykonywana przy niekompletnym wytrawianiu uniemożliwiającym filtrację:

Gdy przeprowadzony został automatyczny proces w mieszarce zgodnie z pkt 1, otworzyć komorę reakcji i sprawdzić, czy nie ma pozostałości piany lub płynu; w przypadku widocznych pozostałości zastosować poniższą procedurę:

a) zamknąć dolny zawór pod komorą reakcji,

- b) zdjąć pojemnik na filtr i przenieść filtr membranowy na szkiełko podstawowe lub płytkę Petriego,
 - c) włożyć nowy filtr membranowy do pojemnika na filtr i założyć pojemnik,
 - d) napełnić wodą komorę płynów tak, aby przykryła dolny czujnik,
 - e) przeprowadzić automatyczny program oczyszczania,
 - f) po programie oczyszczania otworzyć pokrywę komory reakcji i sprawdzić, czy nie ma pozostałości płynu,
 - g) jeśli komora jest pusta, zdjąć pojemnik na filtr i przenieść filtr membranowy pincetą na płytkę Petriego lub szkiełko podstawowe,
 - h) oba filtry membranowe zbadać zgodnie z pkt 2; jeśli nie można zbadać filtrów, należy powtórzyć cały proces wytrawiania podczas dłuższego czasu wytrawiania zgodnie z pkt 1;
- 6) w przypadku dodatniego lub wątpliwego wyniku badania próby zbiorczej pobiera się dalsze 20 g próbki od każdej świni, zgodnie z ust. 2; próbki bada się indywidualnie zgodnie z powyżej opisaną metodą;
- 7) w przypadku dodatniego lub wątpliwego wyniku próby zbiorczej mięsa końskiego bada się kolejną próbkę o wadze 10 g, pobraną zgodnie z ust. 2.
1. Znakowanie mięsa odbywa się pod nadzorem urzędowego lekarza weterynarii. Narzędzia do znakowania i etykiety powiatowy lekarz weterynarii może przekazać osobom wykonującym czynności pomocnicze tylko na czas znakowania.
 2. Znak jest okrągły, o średnicy 2,5 cm i zawiera następujące informacje:
 - 1) w środku dużą literę „T” z ramionami o długości 1 cm i szerokości 0,2 cm;
 - 2) pod literą „T” jeden z następujących zestawów symboli: CEE, EEG, EWG, EØF, EOK, EEC, ETY, EHS, EMÜ, EEK, EEB, EGK, KEE, lub EGS. Wysokość liter powinna wynosić 0,4 cm.
3. Tusze znakuje się poprzez odcisk pieczęci na mięsie lub wypalenie piętna po wewnętrznej stronie ud, zgodnie z ust. 2.
4. Głowy znakuje się poprzez odcisk pieczęci na mięsie lub wypalenie piętna, zgodnie z ust. 2.
5. Części tusz, wyłączając tłuszcz, tłuszcz podskórny, ogon, uszy i racice, na których nie znajduje się znak, pozyskane w zakładach rozbioru z tusz oznakowanych, znakuje się ponownie, zgodnie z ust. 2, przed ich oceną.
6. Oznakowanie można przeprowadzić również poprzez umieszczenie na mięsie okrągłej etykiety. Etykietę, wykonaną z mocnego materiału jednorazowego użytku i spełniającą wszystkie wymagania higieny, umieszcza się na każdej tuszy lub jej części.
7. Etykiety wydaje się osobom wykonującym czynności pomocnicze w czasie znakowania w ilości odpowiadającej ilości znakowanego mięsa.
8. Na etykiecie umieszcza się następującą informację:
 - 1) na środku dużą literę „T”;
 - 2) pod literą „T” jeden z następujących zestawów symboli: CEE, EEG, EWG, EØF, EOK, EEC, ETY, EHS, EMÜ, EEK, EEB, EGK, KEE, lub EGS. Wysokość liter powinna wynosić 0,2 cm.
9. Tusz używany do znakowania powinien spełniać wymagania określone w przepisach o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia.

METODY ZAMRAŻANIA MIĘSA NIEPODDANEGO BADANIU NA WŁOŚNIE

I. METODA 1

1. Mięso poddaje się zamrażaniu w miejscu zatwierdzonym przez powiatowego lekarza weterynarii.
2. Nie rozmraża się mięsa wcześniej zamrożonego.
3. Wyposażenie techniczne i zaopatrzenie w energię chłodni musi zapewniać szybkie osiągnięcie temperatury określonej w ust. 7 i utrzymanie jej we wszystkich częściach chłodni i mięsa.
4. Przed mrożeniem usuwa się opakowanie izolacyjne, z wyłączeniem mięsa, które w momencie umieszczenia go w chłodni osiągnęło już temperaturę określoną w ust. 7.
5. Poszczególne partie należy przechowywać w chłodni osobno i w zamknięciu.
6. Należy odnotować datę i czas umieszczenia każdej nowej partii w chłodni.
7. Temperatura panująca w chłodni musi wynosić przynajmniej -25°C , powinna być mierzona za pomocą kalibrowanych przyrządów termoelektrycznych i stale rejestrowana; pomiaru temperatury dokonuje się w najcieplejszym miejscu w chłodni i nie bezpośrednio w strumieniu zimnego powietrza, a przyrządy pomiarowe należy trzymać w zamknięciu. Dokumentacja musi zawierać odpowiednie dane z dziennika badania poubojowego lub rejestru dostawy mięsa do zakładu rozbioru lub handlowego dokumentu identyfikacyjnego, dotyczące mięsa umieszczonego w chłodni, oraz datę i czas rozpoczęcia i zakończenia mrożenia. Dokumentację przechowuje się przez rok od jej sporządzenia.
8. Mięso o średnicy lub grubości do 25 cm mrozi się przynajmniej przez 240 kolejnych godzin, a mięso o średnicy lub grubości 25—50 cm przynajmniej przez 480 kolejnych godzin. Proces mrożenia nie może być stosowany do mięsa grubszego lub o większej średnicy. Czas mrożenia powinien być liczony od momentu, w którym temperatura określona w ust. 7 została osiągnięta w chłodni.

II. METODA 2

Przepisy ust. 1—6 metody 1 stosuje się odpowiednio z zastosowaniem następujących kombinacji czasu i temperatury:

1. Mięso o średnicy lub grubości do 15 cm mrozi się:
 - 1) 20 dni w temp. -15°C ;
 - 2) 10 dni w temp. -23°C ;
 - 3) 6 dni w temp. -29°C .
2. Mięso o średnicy lub grubości 15 cm — 50 cm mrozi się:
 - 1) 30 dni w temp. -15°C ;
 - 2) 20 dni w temp. -25°C ;
 - 3) 12 dni w temp. -29°C .

Temperatura w chłodni nie może być wyższa niż poziom temperatury wybranej na początku procesu. Powinna być mierzona kalibrowanym instrumentem

termoelektrycznym i stale rejestrowana; pomiaru temperatury dokonuje się w najcieplejszym miejscu w chłodni i nie bezpośrednio w strumieniu zimnego powietrza, a przyrządy pomiarowe przechowuje się w zamknięciu. Dokumentacja powinna zawierać odpowiednie dane z dziennika badania poubojowego lub rejestru dostawy mięsa do zakładu rozbioru lub handlowego dokumentu identyfikacyjnego, dotyczące mięsa umieszczonego w chłodni, oraz datę i czas rozpoczęcia i zakończenia mrożenia, powinna być ona przechowywana przez rok od jej sporządzenia.

III. METODA 3

Kontrola temperatury w centralnym punkcie mięsa.

1. Stosuje się następujące kombinacje czasu i temperatury, gdy kontrolowana jest temperatura w centralnym punkcie mięsa i spełnione są warunki określone w ust. 2—6 i metodzie 1 w ust. 1:
 - 1) 106 godzin w temp. -18°C ;
 - 2) 82 godziny w temp. -21°C ;
 - 3) 63 godziny w temp. $-23,5^{\circ}\text{C}$;
 - 4) 48 godzin w temp. -26°C ;
 - 5) 35 godzin w temp. -29°C ;
 - 6) 22 godziny w temp. -32°C ;
 - 7) 8 godzin w temp. -35°C ;
 - 8) 1/2 godziny w temp. -37°C .
2. Mięso umieszczone w chłodni i wcześniej zamrożone utrzymuje się w tym stanie.
3. Poszczególne partie mięsa w chłodni należy przechowywać osobno i w zamknięciu.
4. Odnotowuje się datę i czas umieszczenia każdej partii w chłodni.
5. Wyposażenie techniczne i zaopatrzenie w energię chłodni powinno zapewniać szybkie osiągnięcie temperatury określonej w ust. 1 i utrzymanie jej we wszystkich częściach mięsa.
6. Temperaturę mierzy się kalibrowanym instrumentem termoelektrycznym i stale rejestruje. Czujnik termometru umieszcza się w środku kalibrowanego kawałka mięsa wielkości nie mniejszej niż najgrubszy kawałek mięsa, który ma być zamrożony. Ten kalibrowany kawałek mięsa umieszcza się w najcieplejszym i najmniej uprzywilejowanym miejscu chłodni, a więc nie blisko sprzętu chłodzącego i nie bezpośrednio w strumieniu zimnego powietrza. Przyrządy pomiarowe przechowuje się w zamknięciu. Dokumentacja powinna zawierać odpowiednie dane z dziennika badania poubojowego lub rejestru dostawy mięsa do zakładu rozbioru lub handlowego dokumentu identyfikacyjnego, dotyczące mięsa umieszczonego w chłodni, oraz datę i czas rozpoczęcia i zakończenia mrożenia. Dokumentację przechowuje się przez rok od jej sporządzenia.
7. Mięso koni zamraża się zgodnie z jedną z metod określonych w załączniku.

WYMAGANIA DLA SPRZĘTU I POMIESZCZEŃ PRZEZNACZONYCH DO PRZEPROWADZANIA BADANIA NA WŁOŚNIE

1. Laboratorium znajdujące się na terenie rzeźni, w którym przeprowadza się badanie na włośnię, posiada odpowiednią ilość pomieszczeń i sprzętu niezbędną do przeprowadzenia badania, a w szczególności:

- 1) zamykane pomieszczenie do przygotowywania próbek; z gładkimi i łatwo zmywalnymi ścianami, pomalowanymi w jasnym kolorze do wysokości co najmniej 2 m, przystosowane w sposób umożliwiający przeprowadzenie każdej z metod badania, oraz z urządzeniami do mycia i odkażania rąk;
- 2) zamykane pomieszczenie do przeprowadzania badania, odpowiednio wyposażone, które można zaciemnić podczas badania wykonywanego przy użyciu trychinoskopu, zabezpieczone przed dostępem zwierząt;
- 3) odpowiednią wentylację i w razie konieczności urządzenia klimatyzacyjne, zapewniające temperaturę pomieszczenia nie większą niż 25 °C;
- 4) odpowiednie oświetlenie naturalne lub sztuczne, niezmiennające barw oświetlanego obiektu; należy unikać bezpośredniego światła słonecznego;
- 5) lodówki do przechowywania próbek mięsa w miarę możliwości;
- 6) umywalnię, przeznaczoną do czyszczenia i odkażania sprzętu do badań, przeprowadzanych kilka razy w ciągu dnia i na koniec dnia pracy, z wodoodporną posadzką, łatwą do oczyszczenia i odkażania, gładkimi, jasnymi, zmywalnymi ścianami, do wysokości co najmniej 2 m;

W laboratorium stosującym metody badania wymienione w załączniku nr 1 w części II—VI wystarczy zainstalowanie głębokiego, odpowiednio skanalizowanego zlewu;
- 7) szatnie, toalety, umywalki z ciepłą i zimną bieżącą wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi, wyposażone w środki czyszczące, odkażające i ręczniki jednorazowe oraz pomieszczenia socjalne;
- 8) wodoszczelne, nierdzewne pojemniki do zbierania próbek po badaniu z hermetycznie zamykanymi pokrywami, uniemożliwiającymi usunięcie zawartości przez osoby nieupoważnione;
- 9) instalacje doprowadzające ciepłą i zimną wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- 10) system kanalizacyjny;
- 11) zabezpieczenia przed dostępem owadów i gryzoni;

12) trychinoskopy, spełniające następujące minimalne kryteria:

- a) proste w obsłudze,
- b) posiadające wysokie natężenie światła, aby było możliwe uzyskanie dokładnych rezultatów nawet w pomieszczeniu, które nie jest całkowicie ciemne; jako źródła światła należy używać żarówki typu projektor o mocy 100 W (12 V),
- c) zapewniające odpowiednie powiększenie:
 - normalne powiększenie robocze: 50-krotne,
 - powiększenie 80—100-krotne dla oceny preparatów, których nie można precyzyjnie zidentyfikować przy normalnym powiększeniu roboczym;
- d) zapewniające odpowiednią rozdzielczość; przy każdym powiększeniu musi być osiągalny jasny, ostry obraz o wyraźnych kolorach,
- e) każdej zmianie powiększenia musi towarzyszyć automatyczne dostosowanie jasności obrazu,
- f) w celu wzmocnienia kontrastu kondensator musi być zaopatrzony w przesłonę irysową umożliwiającą zwiększanie kontrastu dla dokładniejszego obejrzenia wątpliwych obiektów; przesłona irysowa musi być łatwa w obsłudze (np. dźwignią regulacyjną na platformie trychinoskopu),
- g) umożliwiające łatwe nastawianie ostrości poprzez szybkie ustawianie pokrętkiem i precyzyjne ustawianie dźwignią,
- h) posiadające możliwość regulacji napięcia, aby dostosowywać jasność do wymaganej,
- i) posiadające automatyczny mechanizm blokujący, który zapewnia ruch kompresora tylko w jednym kierunku, w celu uniknięcia niezamierzonego przesunięcia,
- j) dobry widok ekranu projektora,
- k) ekran projektora musi mieć przynajmniej 54 cm średnicy, wysoką zdolność odbiciową, być trwały, łatwy do zdjęcia i czyszczenia.

2. Powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza okresowe przeglądy pomieszczeń i stanu technicznego urządzeń wymaganych przy przeprowadzaniu badania na włośnię.